

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova

Colegiul „Alexei Mateevici” din Chișinău

Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca

Colegiul „Iulia Hașdeu” din Cahul

Colegiul „Vasile Lupu” din Orhei

Approbată prin ordinul nr. 36/1
din " 23 " 09 2023
Director Gereș

Programa
pentru examenul de calificare
Psihologia și didactica educației preșcolare

Nivelul 5 al CNC

Specialitatea 11210 Educație Timpurie
Calificarea Educator

Programa a fost elaborată în baza următoarelor documente:

- Standardul de calificare https://mecc.gov.md/sites/default/files/sc_5_cnc_educator.pdf
- Curriculumul specialității <https://mecc.gov.md/ro/content/curriculum-invatamintul-profesional-tehnic-postsecundar>

Autori:

- Boaghi Elena, profesor de psihologie, grad didactic unu;
- Revenco Mariana, profesor de pedagogie, grad didactic unu;
- Dobrov Victoria, profesor de științe ale educației, grad didactic unu;
- Ianocoglo Margareta, profesor de științe ale educației, grad didactic unu.

Aprobat de:

Consiliul metodic-științific al Colegiului „Alexei Mateevici” din Chișinău
Proces verbal nr. 5 din 07.03.2023

Recenzenți:

Bercu Victoria, director , profesor grad didactic superior
Cașu Diana, profesor grad didactic unu

Lista competențelor profesionale specifice

- CPS 1. Utilizarea conceptelor fundamentale specifice educației timpurii în realizarea activităților educaționale cu copiii de la naștere până la 7 ani.
- CPS 2. Comunicarea unui mesaj educațional, care răspunde necesităților de dezvoltare ale fiecărui copil
- CPS 3. Crearea mediului educațional adecvat pentru dezvoltarea copilului în context formal și nonformal.
- CPS 4. Relaționarea eficientă cu familia și alți factori educaționali prin utilizarea modalităților adecvate de comunicare și depășire a situațiilor de conflict.

CPS 1. Utilizarea conceptelor fundamentale specifice educației timpurii în realizarea activităților educaționale cu copiii de la naștere până la 7 ani.

Unități de competență		Obiective de evaluare	Candidatul va demonstra că posedă următoarele abilități:
Psihologia vârștelor			
U.C.1. Identificarea esenței psihicului uman	<p>1. Dezvoltarea psihică</p> <p>1.1. Condiții pentru dezvoltarea psihică a preșcolarului</p> <p>2. Particularități psihologice de vârstă a preșcolarului:</p> <p>Sensația, percepția, reprezentările, gândirea, atenția, memoria, limbajul, temperamentul, caracterul, aptitudinile, personalitatea, etc.</p>	<p>A.1. Descrierea condițiilor specifice în dezvoltarea psihică a preșcolarului;</p> <p>A.2. Caracterizarea particularităților psihologice specifice vârștei preșcolarului;</p>	
Didactica educației preșcolare			
U.C.2. Distingerea criteriilor de clasificare a formelor de joc.	<p>Principiile procesului de învățământ, particularități ale aplicării acestora în învățământul preșcolar</p> <p>1. Noțiuni generale. Suportul științific al principiilor și normelor didactice.</p> <p>2. Sistemul principiilor didactice.</p> <p>3. Caracteristica lor.</p> <p>4. Abordări moderne a problemei principiilor în procesul de învățământ.</p> <p>5. Interdependența dintre principiile didactice și principiile fundamentale ale educației timpurii.</p>	<p>A.3. Explicarea conceptului de principii didactice;</p> <p>A.4. Caracterizarea principiilor didactice specifice procesului educațional în sistemul educației timpurii;</p> <p>A.5. Explicarea legităților de aplicare a principiilor didactice în situații educaționale;</p> <p>A.6. Stabilirea interdependenței principiilor aplicate în educația timpurie;</p>	

<p>U.C.4. Deducerea condițiilor generale care determină formele de organizare a activității educaționale. -</p> <p>U.C.5. Descrierea formelor de organizare a procesului de învățământ.</p> <p>U.C.6.Familiarizarea cu conceptul de joc și dimensiunile jocului.</p> <p>U.C.7. Distingerea criteriilor de clasificare a formelor de joc.</p> <p>U.C.8. Analizarea și executarea jocurilor cu subiect pe roluri.</p>	<p>Modalități și forme de organizarea procesului de instruire în grădinița de copii</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Activitatea- formă de organizare a instruirii în grădinița de copii 2. Tipurile și felurile activităților 3. Caracterizarea activităților obligatorii, integrate și a jocului 4. Specificul organizării, dirjării activităților în diferite grupe preșcolare. 	<p>A.7. Identificarea condițiilor care determină formele de organizare a activității educaționale</p> <p>A.8. Caracteristica formelor de organizare a procesului de învățământ, conform Curriculumului educației timpurii</p> <p>A.9. Aplicarea formelor de organizare a procesului de învățământ.</p> <p>A.10. Explicarea dimensiunilor jocului, criteriilor de clasificare a formelor de joc.</p> <p>A.11. Identificarea rolului jocurilor cu subiect pe roluri.</p> <p>A.12. Organizarea jocurilor de construcție, jocurilor-dramatizări</p>
---	--	---

Atitudini specifice predominante de care trebuie să dea dovadă candidatul:

1. Atitudine pozitivă, atenție și toleranță față de copii în diferite situații de comunicare.
2. Elemente de creativitate în executarea sarcinilor de lucru.
3. Manifestarea unei atitudini pozitive, active, creative și reflexive și a spiritului critic față de profesia de educator și propria formare continuă.

CPS 2. Comunicarea unui mesaj educațional, care răspunde necesităților de dezvoltare ale fiecărui copil

Unități de competență	Obiective de evaluare	Candidatul va demonstra că posedă următoarele abilități:
<p>U.C.9. Definirea conceptului de comunicare.</p> <p>U.C.10. Clasificarea felurilor de comunicare. UC11. Identificarea corelației dintre limbaj și gândire.</p> <p>U.C.11. Determinarea blocajelor comunicării. UC13. Elaborarea recomandărilor de depășire a blocajelor comunicării</p> <p>U.C.12. Definirea conceptului de personalitate.</p> <p>U.C.13. Distingerea noțiunilor: om, individ, individualitate, personalitate.</p> <p>U.C.14. Descrierea caracteristicilor distinctive ale personalității.</p> <p>U.C.15. Cunoașterea stadiilor de dezvoltare a personalității.</p> <p>U.C.16. Explicarea esenței dezvoltării și formării personalității.</p>	<p style="text-align: center;">Psihologia generală</p> <p>1. Comunicarea</p> <p>1.1. Reguli pentru o comunicare eficientă</p> <p>2. Personalitatea:</p> <p>2.1. Calitățile personalității ideale.</p> <p>2.2. Personalitatea educatorului</p> <p>2.3. Piramida trebuințelor după A. Maslow</p>	<p>A.13. Identificarea conceptului de comunicare</p> <p>A.14. Explicarea felurilor de comunicare.</p> <p>A.15. Identificarea corelației dintre limbaj și gândire</p> <p>A.16. Determinarea modalităților de înlăturare a blocajelor comunicării</p> <p>A.17. Recomandări de depășire a blocajelor comunicării</p> <p>A.18. Identificarea regulilor pentru o comunicare eficientă</p> <p>A.19. Identificarea corelației personalitate, individ, individualitate.</p> <p>A.20. Explicarea caracteristicilor distinctive ale personalității</p> <p>A.21. Identificarea stadiilor de dezvoltare a personalității</p> <p>A.22. Identificare esenței dezvoltării și formării personalității</p>

Psihologia vârstelor	
U.C.17. Analiza caracteristicilor de dezvoltare psihică a copilului de vârstă preșcolară	<p>1. Personalitatea copilului preșcolar</p> <p>1.1. Satisfacerea trebuințelor și nevoilor copilului</p> <p>1.2. Comunicarea eficientă cu preșcolarul</p> <p>A.23. Identificarea constituirii fundamentului personalității preșcolarului</p> <p>A.24. Explicarea bazelor caracterului preșcolarului</p> <p>A.25. Explicarea specificului dezvoltării conștiinței de sine și a identității de sine.</p> <p>A.26. Identificarea condițiilor dezvoltării motivelor comportării preșcolarului.</p> <p>A.27. Identificarea particularităților sferei afectiv volitive.</p>

Atitudini specifice predominante de care trebuie să dea dovadă candidatul:

1. Corectitudine și coerență
2. Inițiativă și perspectivă
3. Abordare critică și creativă
4. Promovarea activă a valorilor

CPS 3. Crearea mediului educațional adecvat pentru dezvoltarea copilului în context formal și nonformal.

Unități de competență	Obiective de evaluare	Candidatul va demonstra că posedă următoarele cunoștințe:	Candidatul va demonstra că posedă următoarele abilități:
UC 18. Definierea conceptelor de motiv și motivație.	<p>1. Motivația</p> <p>1.1. Tipuri ale motivației</p> <p>1.2. Rolul motivației în viața omului</p>	<p>Psihologia generală</p> <p>A.28. Identificarea rolului motivației în activitatea umană.</p> <p>A.29. Formarea sferei motivaționale a preșcolarilor.</p>	

Psihologia vârstelor	
U.C. 19. Realizarea condițiilor eficiente de educare a preșcolarilor.	<p>1. Educația- factor al dezvoltării psihice</p> <p>2. Mediul- factor al dezvoltării psihice</p> <p>3. Rolul jocului în dezvoltarea psihică</p> <p>4. Condiții pentru dezvoltarea proceselor și însușirilor psihice la preșcolari</p> <p>5. Motivarea copilului preșcolar</p> <p>6. Imaginea de sine a preșcolarului</p>
	<p>A.30. Realizarea unei educații de calitate.</p> <p>A.31. Determinarea influenței jocului în personalitatea preșcolarului.</p> <p>A.32. Crearea condițiilor eficiente de formare a imaginii de sine adecvate la preșcolar.</p> <p>A.33. Formarea Eu-lui psihologic, social, fizic la preșcolar.</p>

Atitudini specifice predominante de care trebuie să dea dovadă candidatul:

1. Comunicare asertivă și pozitivă
2. Empatie și rezolvarea constructive a conflictelor

CPS 4. Relaționarea eficientă cu familia și alți factori educaționali prin utilizarea modalităților adecvate de comunicare și depășire a situațiilor de conflict.

Unități de competență	Obiective de evaluare
	Candidatul va demonstra că posedă următoarele cunoștințe:
UC 20. Caracterizarea relațiilor umane.	<p>Candidatul va demonstra că posedă următoarele abilități:</p> <p style="text-align: center;">Psihologia generală</p> <p>1. Relațiile interpersonale</p> <p>1.1. Reguli pentru o relaționare eficientă</p> <p>2. Conflictele și aplanarea lor</p> <p>2.1. Tipologia conflictelor</p> <p>2.2. Cauzele conflictelor</p> <p>2.3. Rezolvarea constructivă a conflictelor</p> <p>A.34. Clasificarea relațiilor interpersonale.</p> <p>A.35. Identificarea regulilor pentru menținerea unei relații eficiente.</p> <p>A.36. Descrierea etapelor rezolvării constructive a conflictului.</p>

Didactică educației preșcolare

<p>U.C 21. Identificarea soluțiilor de pregătire eficiente a copilului de școală.</p>	<p>1. Instituția de educație timpurie – treaptă premergătoare școlarizării. 1.1. Probleme de continuitate între instituția de educație timpurie și școală. 1.2 Pregătire copilului preșcolar pentru școală și valoarea anului pregător în instituția de educație timpurie</p>	<p>A. 37. Analizarea procesului de maturizare intelectuală în perioada preșcolară timpurie; A.38. Estimarea importanței de colaborare între grădiniță și școală; A.39. Enumerarea strategiilor didactice cu referitor la pregătirea copilului preșcolar pentru școală; A.40. Specificarea aspectelor particulare ale problematicii dezvoltării psihice la vârsta preșcolară și trecerii de la preșcolaritate la școlaritate; A.41 Analiza diverselor manifestări psihocomportamentale specifice copilăriei;</p>
<p>UC 22. Exprimarea rolului educatorului și familiei în educarea copilului preșcolar.</p>	<p>2. Relațiile educatoare – copil ca factor de stimulare a dezvoltării personalității preșcolarilor. 3. Personalitatea educatoarei. 4. Procesul colaborării dintre instituția de educație timpurie și familia copilului 4.1 Importanța și caracterul obiectiv al educării copilului preșcolar în familie. 4.2 Poziția copilului în familie. Contribuția familiei la realizarea dezvoltării multilaterale a copilului 4.3 Colaborarea dintre familie și grădiniță. 4</p>	<p>A. 42. Enumerarea stilurilor de interacțiune/comunicare a educatorului cu discipolii săi; A.43. Caracterizarea relației constructive dintre educator-discipol; A.44. Definirea conceptului de relație bazată pe interesele și necesitățile copilului de vârstă preșcolară; A.45. Determinarea poziției copilului în familie. A.46. Elaborarea recomandărilor pentru părinți referitor la contribuția familiei la realizarea dezvoltării multilaterale a copilului. A.47. Descrierea strategiilor de colaborare dintre familie și grădiniță; A.48. Enumerarea formelor de colaborare dintre familie și grădiniță. A.49. Estimarea importanței parteneriatului educațional dintre familie și grădiniță.</p>

Atitudini specifice predominante de care trebuie să dea dovadă candidatul:

3. Comunicare asertivă și pozitivă
4. Luarea deciziilor referitoare la diverse situații
5. Reziliență la stres
6. Coerența și corectitudinea limbajului profesional
7. Elemenete de aplanare constructivă a conflictelor

Matricea de specificații

Nr.	Competențele supuse evaluării				Numărul de itemi după nivelele cognitive				Total itemi
	Competențe	Ore	%	Cunoaștere	Înțelegere funcțională	Soluționarea problemelor			
						30%	40%		
1	Utilizarea conceptelor fundamentale specifice educației timpurii în realizarea activităților educaționale cu copiii de la naștere până la 7 ani.	46	47	1	1	3	40%	5	
2	Comunicarea unui mesaj educațional, care răspunde necesităților de dezvoltare ale fiecărui copil	10	11	1	1	1		3	
3	Crearea mediului educațional adecvat pentru dezvoltarea copilului în context formal și nonformal.	14	15	1	1	1		3	
4	Relaționarea eficientă cu familia și alți factori educaționali prin utilizarea modalităților adecvate de comunicare și depășire a situațiilor de conflict.	26	27	1	1	2		4	
Total				96	100%	4	4	7	15

Convertirea procentului de realizare a testului în note

Nivel de realizare în procente (%)	100-95	94-88	87-78	77-63	62-48	47-33	32-21	20-10	9-5	4-0
Nota	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1